

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران
دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی

راهنمای نگارش پایان نامه
مقاطع تحصیلات تکمیلی
(کارشناسی ارشد و دکتری)

نسخه ۵.

مصوب شورای تحصیلات تکمیلی مورخ

۱۳۹۶/۰۱/۲۱

مقدمه

دانشجویان مقاطع تحصیلات تکمیلی (کارشناسی ارشد و دکتری) دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی ایران موظفند به عنوان بخشی از شرایط اخذ درجه کارشناسی ارشد یا دکتری خود اقدام به ارائه پایان نامه تحت نظارت اساتید راهنما و مشاور نمایند. دانشجویان موظفند در نگارش پایان نامه، الزامات ارائه شده در این راهنما را رعایت نمایند. این راهنما در دو قسمت ساختار و محتوا تنظیم گردیده است.

قسمت اول: ساختار پایان نامه

۱- زبان و سبک نگارش

زبان اصلی پایان نامه فارسی است. تنها در مواردی مانند کلماتی که معادل فارسی ندارند، برخی اختصارات رایج انگلیسی و برخی پانویس‌ها، بخشی از فهرست منابع، چکیده انگلیسی و صفحه عنوان انگلیسی از زبان انگلیسی استفاده می‌شود. پایان نامه باید به زبان روان و درست نگاشته شود. خطاهای املائی، دستوری و نوشتاری پذیرفته نیست. زمان افعال در پایان نامه بر خلاف پروپوزال باید زمان گذشته یا ماضی نقلی باشد. در نتیجه‌گیری می‌توان از زمان حال نیز استفاده نمود. پایان نامه باید با استفاده از واژگان تخصصی و با رعایت استانداردهای حوزه تخصصی تحت پژوهش نگاشته شود.

۲- حاشیه (Margin)

رعایت حاشیه‌های مندرج در جدول زیر ضروری است:

بخش	حاشیه (سانتی متر)	بالا	پائین	راست	چپ
متن اصلی	۲/۵	۲/۵	۲/۵	۳	۲/۵
صفحه عنوان انگلیسی	۲/۵	۲/۵	۲/۵	۲/۵	۳
چکیده انگلیسی	۲/۵	۲/۵	۲/۵	۲/۵	۳
نقل قول مستقیم				۴	۳/۵

۳- نوع قلم (Font)

- متون فارسی BNazanin و متون انگلیسی Times New Roman
- قلم های *Italic* و underline استفاده نشود.

۴- اندازه قلم

- متن اصلی: ۱۲

- عنوان و متن جداول، نمودارها و اشکال: به ترتیب ۱۲ و ۱۰ در متون فارسی و ۱۲ و ۱۰ در متون انگلیسی (در جداول بزرگ می تواند از قلم با اندازه ۹ نیز استفاده شود)
- پانویس‌ها: ۱۰ در پانویس فارسی و ۹ در پانویس انگلیسی
- استفاده از اندازه‌های بزرگتر (مانند ۱۴، ۱۶ و ۱۸) فقط در عناوین قابل قبول می‌باشد.
- در زیرعنوان‌ها از اندازه‌های کوچکتر نسبت به عناوین اصلی استفاده گردد.
- در نقل قول های مستقیم از اندازه قلم ۱۰ استفاده شود.

۵- فاصله خطوط

- فاصله خطوط فهرست مطالب، فهرست جداول، فهرست اشکال، تقدیم و سپاس، چکیده فارسی و انگلیسی، نقل قول مستقیم، پانویس‌ها، عناوین جداول، نمودارها و اشکال، متن جداول و پیوست‌ها، single باشد.
- در متن اصلی فاصله خطوط 1.5 lines برای متون فارسی و انگلیسی باشد.
- در فهرست منابع فاصله خطوط single ولی بین منابع double باشد.
- فاصله بین عنوان فصل و عناوین اصلی، عناوین اصلی و زیرعنوان‌ها 1.5 lines باشد. در مواردی که عنوانی بیش از یک سطر است، فاصله سطرهای آن single باشد.
- فاصله بین جدول، نمودار و شکل با متن قبل و بعد آن double باشد.
- رعایت یکدستی در کل متن الزامی است.

۶- بخش‌بندی و عناوین

پایان نامه در دو قسمت اصلی شامل صفحات مقدماتی و بخش اصلی ارایه می‌گردد. بخش اصلی شامل پنج فصل به همراه فهرست منابع و پیوست‌ها است. هر فصل باید از ابتدای صفحه جدید آغاز گردد. هر فصل نیز می‌تواند از چندین بخش و زیر بخش (عناوین و زیر عنوان‌ها) تشکیل گردد. در صورت امکان بخش‌بندی مطالب حداکثر تا چهار سطح ادامه یابد. اندازه قلم متناسب با سطح انتخاب شود و از سطح اول تا سطح چهارم به ترتیب ۱۸، ۱۶، ۱۴ و ۱۲ باشد. شماره‌گذاری عناوین از سمت راست صورت گیرد. بعنوان نمونه شماره ۱-۲ به معنای بخش دوم از فصل اول و شماره ۱-۲-۱ به معنای اولین زیرعنوان مربوط به بخش دوم از فصل اول می‌باشد. عناوین و زیرعنوان‌های استفاده شده باید کاملاً با فهرست مطالب همخوانی داشته باشند. از امکانات نرم افزار ورد (Word) برای شماره دهی استفاده شود.

۷- در گزارش نهایی پایان نامه صفحات زیر باید به ترتیب ارایه گردند:

- جلد
- صفحه "بسم الله الرحمن الرحيم"
- صفحه عنوان
- در این صفحه به ترتیب از بالا آرم دانشگاه علوم پزشکی ایران، عنوان دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران (دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی)، عنوان پایان نامه (بدون درج عبارت «عنوان پایان نامه»)، عبارت "ارایه شده بعنوان بخشی از شرایط دریافت درجه کارشناسی ارشد/ دکتری تخصصی در رشته..... (عنوان رشته)"، نام استاد

- (اساتید) راهنما و مشاور، نام و نام خانوادگی دانشجو (دقیقا طبق مدارک آموزشی)، سال و ماه فارغ‌التحصیلی ذکر گردد. تمام موارد فوق وسط چین باشند.
- نمونه آن در پیوست الف آورده شده است.
- **صفحه تصویب‌نامه پایان نامه**
- دانشجویان تحصیلات تکمیلی (کارشناسی ارشد/ دکتری) پس از دفاع از پایان‌نامه/ رساله خود و پیش از انجام صحافی، ملزم به دریافت فرم تصویب‌نامه کارشناسی ارشد یا رساله دکتری از اداره آموزش دانشکده و درج در این قسمت می‌باشند.
- امضاهای این تصویب‌نامه باید در تمام نسخ پایان‌نامه اصل باشند.
- نام اساتید راهنما، مشاور و داور قید گردد. امضاءهای نامبردارگان کاملاً از هم قابل تفکیک باشند.
- نام کامل دانشجو، عنوان کامل پایان‌نامه، تاریخ دفاع و عبارت "مورد قبول واقع شد" به صراحت قید شده باشد.
- **صفحه تعهد نامه اجتناب از سرقت ادبی**
- مطابق پیوست ب تنظیم شود.
- **صفحه واگذاری حقوق معنوی**
- مطابق پیوست پ تنظیم شود.
- **صفحه سپاس (اختیاری)**
- دانشجو می‌تواند در حداکثر دو صفحه از کسانی قدردانی نماید که در تهیه پایان‌نامه یاریگر وی بوده‌اند.
- **صفحه تقدیم (اختیاری)**
- دانشجو می‌تواند در حداکثر یک صفحه، پایان‌نامه خود را به کسانی که مایل است تقدیم نماید.
- **چکیده فارسی**
- چکیده باید حاوی عنوان دقیق پایان‌نامه مطابق با صفحه عنوان باشد.
- متن چکیده باید دارای ساختار بوده و متشکل از بخش‌های مقدمه، روش پژوهش، یافته‌ها، نتیجه‌گیری و سه تا ده کلیدواژه باشد.
- حداقل ۳۰۰ و حداکثر ۵۰۰ کلمه باشد.
- در چکیده از ذکر منابع و اشاره به جداول، نمودارها و اشکال و ارائه پانویس اجتناب شود.
- بجز موارد بسیار خاص، از اختصار در چکیده استفاده نشود.
- **فهرست مطالب**
- عنوان "فهرست مطالب" فقط در صفحه اول فهرست مطالب تایپ شود.
- در فهرست مطالب مندرجات پایان‌نامه، شماره دقیق صفحه مربوط آورده شود.
- عنوان فصول و زیرعناوین (تا چهار سطح) در این فهرست آورده شود.
- عناوین فهرست شده باید کاملاً منطبق بر مواردی باشد که در متن آمده است.
- شماره صفحات عنوان برای شروع فصول، پیوست‌ها و منابع، باید در فهرست مطالب آورده شود.
- عناوین و شماره صفحات با نقطه چین به هم مرتبط شوند.
- برای هر پیوست باید عنوان مربوط به آن در فهرست مطالب درج شود.

▪ فهرست جداول، نمودارها و اشکال (در صورت وجود)

- عناوین تمام جداول، نمودارها و اشکال چه در متن و چه در پیوست‌ها باید در فهرست مربوط به آنها قرار گیرند.
- شماره جداول، نمودارها و اشکال به همراه عنوان و شماره صفحه آنها منطبق با متن ارائه و از تکرار کلمه "شماره" خودداری شود.
- در صورت طولانی بودن عناوین جداول، نمودارها و اشکال می‌توان فقط سطر اول آن را در فهرست جداول، نمودارها و اشکال قرار داد.

▪ فهرست اختصارات و علائم (در صورت وجود)

- لازم است کلیه اختصاراتی که در سراسر پایان نامه مورد استفاده قرار گرفته اند به ترتیب حروف الفبا فهرست شوند
- این فهرست در قالب جدولی با سه ستون سازماندهی شود که در ستون سمت چپ آن اختصار و در دو ستون دیگر در مقابل هر اختصار، به ترتیب عبارت گسترده انگلیسی و فارسی آن ذکر شود.
- در صورت فقدان برخی علائم خاص در کامپیوتر دانشجو می‌تواند آنها را بشکل دست نویس با جوهر مشکی و کاملاً خوانا به متن پایان نامه اضافه نماید.

▪ بخش اصلی پایان نامه

- بخش اصلی شامل پنج فصل می‌باشد که توضیحات مربوط به آن در قسمت دوم با عنوان "محتوای پایان نامه" آمده است.
- در کلیه متن از علامت ممیز در اعداد فارسی به صورت / و در اعداد انگلیسی به صورت . استفاده شود (مثال ۳۴/۱۲ و 12.34)
- از ذکر علامت % در کلیه متن پرهیز گردد و از کلمه "درصد" استفاده شود.

▪ فهرست منابع

- از جدید ترین منابع مرتبط با موضوع استفاده شود.
- کلیه منابع اعم از فارسی و سایر زبان ها به زبان انگلیسی فهرست شوند. در انتهای اطلاعات کتابشناختی منابع فارسی، عبارت [In Persian] ذکر گردد.
- لازم است در صورت دسترسی نداشتن به عنوان انگلیسی منابع فارسی، عنوان فارسی ترجمه گردد.
- استفاده از Wiki ها و وبلاگ ها بعنوان منابع مجاز نیست.
- تاریخ نشر منابع فارسی به میلادی تبدیل شود.
- اطلاعات کتابشناختی تمام منابع مورد استفاده، باید در فهرست منابع ارائه گردند.
- تمامی آدرس های کتاب شناختی در بخش منابع، ارجاع مرتبط در متن را داشته باشد.
- تمام منابع استفاده شده، باید در فهرست منابع ذکر شده باشند.
- شیوه منبع نویسی داخل متنی و فهرست منابع مطابق با سبک ونکوور باشد. (توضیحات کامل در این خصوص در "راهنمای منبع نویسی دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی (بر اساس شیوه ونکوور)" داده شده که در سایت دانشکده، معاونت پژوهشی، بخش راهنماها بارگذاری شده است.)
- عنوان مجله بر اساس اختصار موجود در مدلاین یا پایگاه های تخصصی هر رشته باشد. در صورت دسترسی نداشتن به اختصار، اسامی مجلات بصورت کامل نوشته شود.
- اعداد مندرج در این فهرست باید انگلیسی باشند.

▪ پیوست‌ها (در صورت لزوم)

- برای شروع بخش پیوست‌ها باید از صفحه عنوان " پیوست‌ها" استفاده شود.
- در صورتی که تعداد پیوست‌ها بیش از یک مورد باشد، هر یک از آن‌ها باید با حروف الفبای فارسی نام‌گذاری شوند.
- در صورت لزوم مطالبی در پیوست آورده شود که به درک بهتر پژوهش کمک می‌کند و نمی‌توان آن‌ها را در فصل‌های پایان نامه قرار داد.
- ابزارهای گردآوری داده، فرم کسب رضایت آگاهانه، مکاتبات، مجوز استفاده از تجهیزات و مانند آن در پیوست ارائه شوند.
- تعهد اجتناب از سرقت ادبی و واگذاری حقوق معنوی در پیوست‌ها آورده شود.
- گواهی کمیته اخلاق در پیوست ارائه گردد.

▪ فهرست انتشارات

- در این قسمت لازم است اطلاعات کتابشناختی مقالات پذیرش شده یا منتشر شده در مجلات در دوره تحصیل دانشجوی براساس استاندارد منبع نویسی مورد تایید دانشکده آورده شود.
- این بخش برای دانشجویان ارشد شامل اطلاعات کتابشناختی مقالات ارسال شده (بصورت در دست بررسی)، پذیرش شده یا منتشر شده در مجلات می‌باشد.

▪ چکیده انگلیسی (Abstract)

- چکیده انگلیسی کاملاً ترجمه چکیده فارسی باشد.
- چکیده انگلیسی شامل بخش‌های ذیل باشد:

- Title
- Introduction
- Methods
- Results
- Conclusion

- در انتهای پایان نامه و بعد از صفحه عنوان انگلیسی و در سمت چپ پایان نامه صفحه آرایبی شود.

▪ صفحه عنوان انگلیسی

- صفحه عنوان انگلیسی کاملاً منطبق بر صفحه عنوان فارسی، در انتها و سمت چپ پایان نامه قرار گیرد.

۸- شماره‌گذاری صفحات

- صفحات بسم الله الرحمن الرحيم، عنوان فارسی و انگلیسی، تصویب‌نامه پایان نامه، تعهد نامه اجتناب از سرقت ادبی، واگذاری حقوق معنوی، سپاس، تقدیم، چکیده فارسی و انگلیسی شماره‌گذاری نشوند.
- صفحات مقدماتی شامل فهرست مطالب، فهرست جداول، نمودارها و اشکال، فهرست اختصارات و علائم با حروف الفبای فارسی (اب پ ت و...) شماره‌گذاری گردند.
- شماره صفحات مقدماتی در وسط، پایین صفحه قرار گیرند.
- صفحه عنوان فصل اول به عنوان صفحه یک محسوب گردد. روی صفحات: عنوان برای شروع فصول، عنوان فهرست منابع و عنوان پیوست‌ها، شماره صفحه چاپ نمی‌گردد ولی در شماره‌گذاری لحاظ و شماره آنها در فهرست مطالب آورده می‌شود.

- شماره صفحات بخش اصلی از اولین صفحه فصل اول (شماره ۲) تا آخرین صفحه پیوست با اعداد فارسی پیوسته شماره گذاری گردد.
- شماره صفحات بخش اصلی در گوشه سمت چپ بالا قرار گیرد.
- شماره صفحات باید تاییبی و با قلمی مشابه اما کوچکتر از بخش اصلی (قلم ۱۰) باشد.
- برای احاطه شماره صفحه از خط فاصله، پرانتز و مشابه آن استفاده نشود.
- در صورت نیاز به استفاده از صفحات افقی، شماره صفحه و سرصفحه روی آنها چاپ نمی شود ولی در شماره گذاری لحاظ می شوند.

۹- پانویس‌ها

- اسامی و عناوین خارجی، واژگان تخصصی و عبارات فارسی دارای اختصار انگلیسی، باید در اولین باری که بکار می‌روند، به صورت پانویس به زبان انگلیسی ارائه شوند.
- اختصار انگلیسی در مقابل فرم گسترده انگلیسی در پانویس، داخل پرانتز آورده شود.
- در بخش تعریف مفاهیم و واژه‌ها، کلیه مفاهیم و واژه‌ها باید به انگلیسی پانویس داشته باشند حتی اگر قبلاً استفاده شده یا پانویس داده شده باشد.
- می‌توان از پانویس برای توضیح برخی موارد ضروری دیگر نیز استفاده نمود.
- شماره پانویس‌ها در هر صفحه، از ابتدا (شماره یک) آغاز گردد و متن پانویس‌ها نیز در همان صفحه ارائه گردد.
- کلیه پانویس‌های انگلیسی باید با اعداد انگلیسی (1, 2, ...) و پانویس‌های فارسی با اعداد فارسی (۱، ۲، ...) ذکر شوند.
- تنها حرف اول کلمه اول پانویس‌های انگلیسی با حرف بزرگ نوشته شود. در مورد اختصارات و اسامی خاص لازم است حرف اول کلیه کلمات بزرگ نوشته شود و در انتها اختصار مرتبط در پرانتز ذکر شود.
- پانویس‌های فارسی با فونت Bnazanin و اندازه ۱۰ و پانویس‌های انگلیسی با فونت Times و اندازه ۹ ذکر شوند.

۱۰- جداول و اشکال

- تمام جداول و اشکال (شامل نمودار، نقشه، تصویر، عکس و مانند آنها) باید شماره گذاری شده و در نزدیک ترین محلی قرار گیرند که در مورد آنها بحث شده است.
- شماره گذاری متوالی تصاویر با اعداد فارسی و بدون تمایز بین تصویر، نمودار و شکل انجام گیرد.
- شماره گذاری جداگانه برای جداول با اعداد فارسی و به صورت متوالی انجام گیرد.
- شماره گذاری جدول، تصویر، نمودار و شکل از سمت راست صورت گیرد، بعبارتی شماره سمت راست نشانه شماره فصل و شماره سمت چپ شماره جدول، نمودار و شکل مورد نظر در آن فصل را نشان دهد (برای نمونه جدول ۴-۵ به معنای جدول شماره ۵ در فصل ۴ است).
- در متن باید به تمام جداول، تصاویر، نمودارها و اشکال ارجاع داده شود.

- در صورتی که فقط یک جدول، تصویر، نمودار یا شکل در پایان نامه وجود دارد، نیازی به شماره‌گذاری نیست ولی ارجاع به آن با عباراتی مانند "همانگونه که جدول / تصویر / نمودار / شکل نشان می‌دهد..." ضروری است.
- از ذکر کلمه "شماره" در عنوان جدول، تصویر، نمودار و شکل و در ارجاع به آنها اجتناب شود.
- تمام جداول، تصاویر، نمودارها و اشکال باید عنوان مناسب داشته باشند. عنوان جدول در بالا و راست چین و عنوان تصویر، شکل و نمودار در زیر آن قرار می‌گیرد.
- ترجیحا از جداول، تصاویر، نمودارها و اشکال به صورت سیاه و سفید و ساده استفاده شود.
- ترجیحا هر تصویر، شکل، نمودار یا جدول و متن مربوط به آن در یک صفحه قرار گیرد. در صورت کوچک بودن جدول، تصویر، شکل و نمودار می‌توان بیش از یک جدول، تصویر، نمودار و شکل را در یک صفحه سازماندهی کرد.
- عنوان جداول بزرگی که ادامه آنها به صفحات بعد انتقال می‌یابد، فقط در صفحه اول آورده شود. در صفحات بعد فقط شماره جدول و در داخل پرانتز عبارت "ادامه" آورده شود. بدیهی است عناوین ستون‌ها عینا باید در تمام صفحات بعدی تکرار شود.
- می‌توان برای جداول یا اشکال بزرگ از صفحات افقی استفاده نمود.
- می‌توان در صورت نیاز برای اشکال بزرگ از صفحات تا شده استفاده نمود.
- جدول، تصویر، شکل یا نموداری که از منابع استخراج شده باشد باید در مقابل عنوان جدول، شکل یا نمودار به منبع اشاره شود. (منبع نویسی)
- برای ارائه توضیحات ذیل جدول صرفا از علامت * استفاده شود.

۱۱- فرمول‌ها و معادلات

- تمام فرمول‌ها و معادلات باید شماره گذاری شده و در نزدیک ترین محلی قرار گیرند که در مورد آنها بحث شده است.
- شماره گذاری فرمول‌ها مستقل از یکدیگر و با اعداد فارسی انجام گیرد. شماره معادلات و فرمول‌ها داخل پرانتز سمت راست معادله و فرمول قرار گیرد، بعبارتی شماره سمت راست نشانه شماره فصل و شماره سمت چپ شماره فرمول مورد نظر در آن فصل را نشان دهد (برای نمونه (۳-۴) به معنای فرمول شماره ۳ در فصل ۴ است).
- شماره گذاری فرمول‌ها و معادلات از سمت راست صورت گیرد.
- در متن باید به تمام فرمول‌ها و معادلات ارجاع داده شود.
- در صورتی که فقط یک فرمول یا معادله در پایان نامه وجود دارد، نیازی به شماره گذاری نیست ولی ارجاع به آن با عباراتی مانند "بر اساس فرمول....." ضروری است.
- از قرار دادن تصویر فرمول که معمولا خوانا نمی باشد خودداری گردد.
- کسر های ریاضی به صورت (مخرج / صورت) نوشته شوند. به عنوان مثال: $\frac{y}{x}$

۱۲- ارجاعات درون متن

- ارجاعات درون متن بر اساس "راهنمای منبع نویسی دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی (بر اساس شیوه و نکوور) تنظیم گردد.

۱۳- حجم پایان نامه

- متن پایان نامه با احتساب فهرست منابع تا ابتدای پیوست ها برای مقطع ارشد حداکثر ۵۵ تا ۶۰ هزار کلمه و برای مقطع دکتری ۸۰ تا ۸۵ هزار کلمه باشد.
- تعداد صفحات پیوست در مقطع کارشناسی ارشد حداکثر ۲۰ و در مقطع دکتری حداکثر ۴۰ صفحه باشد.

۱۴- چاپ و تکثیر

- گزارش نهایی پایان نامه و سایر نسخه ها باید بر روی کاغذ A4 یک رو و سفید بدون خط و با رنگ قلم مشکی با کیفیت مطلوب چاپ گردد.

۱۵- صحافی

- تمام نسخ پایان نامه باید بصورت صحافی شده به دانشکده تحویل گردد. (تعداد نسخه ها عبارتست از ۴ نسخه، بعلاوه نسخه های اساتید راهنما و مشاور، برای مثال دانشجویی که یک راهنما و دو مشاور دارد لازم است ۷ نسخه به دانشکده تحویل دهد)
- رنگ جلد پایان نامه برای مقطع ارشد، سرمه ای و برای مقطع دکتری، زرشکی می باشد.
- محتویات روی جلد پایان نامه باید کاملاً منطبق با صفحه عنوان فارسی و پشت جلد آن کاملاً منطبق با صفحه عنوان انگلیسی بصورت زرکوب تنظیم شود.
- در عطف پایان نامه، ذکر بخشی از عنوان، نام و نام خانوادگی دانشجو و سال دفاع مطابق با صفحه عنوان ضروری است.

قسمت دوم: محتوای پایان نامه

▪ عنوان پایان نامه

- منطبق با عنوان مصوب پروپوزال طرح پژوهشی پایان نامه ای در شورای تحصیلات تکمیلی باشد.

▪ چکیده فارسی

- به توضیحات قسمت ساختار پایان نامه صفحه ۴ همین راهنما رجوع شود.

فصل اول: معرفی پژوهش

۱-۱- مقدمه

- به بخش هایی اشاره شود که در این فصل آورده شده است.

۲-۱- بیان مساله

- مساله یا مشکل به روشنی تعریف شده باشد.
- آثار حاصل از تداوم مشکل تشریح شده باشد.
- انجام پژوهش چه نتایجی به همراه خواهد داشت.
- از مستندات، اطلاعات جدید و معتبر استفاده شده باشد.
- توالی و پیوستگی بین مطالب و مفاهیم مطرح شده وجود داشته باشد.
- اطلاعات از کلی به جزئی و از عمومی به اختصاصی تنظیم شده باشند.

۳-۱- اهمیت پژوهش

- دلایل انجام پژوهش به طور کامل بیان شده باشد.
- چگونگی کمک پژوهش به حل مشکل موجود توصیف شده باشد.
- منافع مورد انتظار از اجرای پژوهش، پیش بینی و تحلیل شده باشد.
- به ضرورت انجام پژوهش (چرا انجام تحقیق ضرورت دارد؟) و تاثیر آن در بهبود و ارتقای امور و پتانسیل کاربرد آن اشاره شده باشد. (در پایان نامه باید به طور شفاف بیان شود که پژوهش چگونه دانش و عملکرد مبتنی بر شواهد را توسعه و خلاء های موجود را پر کرده است).

۴-۱- اهداف پژوهش (اصلی، فرعی و کاربردی)

۱-۴-۱- هدف / اهداف اصلی

- هدف اصلی به روشنی بیان شده باشد.
- هدف اصلی بیانگر نتایج نهایی پژوهش باشد.

۲-۴-۱- اهداف فرعی

- هدف اصلی بر اساس یک روال منطقی به اهداف فرعی تقسیم شده باشد.
- از نظر زمان در اختیار و منابع واقع بینانه باشند.
- قابل اندازه گیری باشند.
- با افعال عینی و قابل سنجش بیان شود.
- مجموع اهداف فرعی، دستیابی به هدف اصلی را موجب شود.

۳-۴-۱- اهداف کاربردی

- نتایج پژوهش چه کاربردی داشته است یا استفاده از آنها به چه صورت موجب بهبود فرآیند یا تسهیل کار شده است؟

۵-۱- سؤالات پژوهش

- در صورتی از سوال استفاده شود که:
  - هدف، شناخت یا درک یک پدیده و چرایی انجام یک رفتار باشد.
  - منظور فقط توصیف متغیر های مورد پژوهش باشد.
  - تنها یک متغیر مورد پژوهش وجود داشته باشد.
  - پژوهشگر اطلاعات کمی در خصوص متغیر های مورد مطالعه داشته باشد.
- برای متغیر هایی که هدف بیان وضعیت آنهاست از سوال استفاده شود.
- به صورت یک جمله پرسشی بیان شده باشد. (پاسخ آن بلی یا خیر نباشد)
- در جهت دستیابی به اهداف فرعی باشد.

۶-۱- فرضیات پژوهش (در صورت وجود)

- به صورت جمله خبری بیان شده باشد.

- بیانگر ارتباط دو یا چند متغیر باشد.
- قابلیت آزمون داشته باشد.
- فرضیه های مختلف پژوهش با یکدیگر تناقض نداشته باشند.
- در فرضیه، محیط و سال ذکر نشده باشد.
- پاسخگوی اهداف فرعی پژوهش باشد.

۷-۱- تعریف نظری و عملیاتی مفاهیم و واژه‌ها

- واژه های تخصصی و استفاده شده در عنوان، اهداف و واژه های کلیدی به صورت نظری و عملیاتی تعریف شوند.
- در تعریف نظری به معتبر ترین و مرتبط ترین منبع مربوط به موضوع پژوهش استناد شود.
- در تعریف عملیاتی منظور پژوهشگر از بکارگیری مفهوم یا واژه در تحقیق به طور دقیق بیان شده باشد.
- برای کلیه مفاهیم و واژه ها لازم است پانویس انگلیسی ارائه شود.
- در صورتی که واژه یا مفهوم تعریف شده یک متغیر باشد در تعریف عملیاتی باید به روش سنجش و در صورت لزوم ابزار مورد استفاده برای اندازه گیری اشاره شود.

فصل دوم: مبانی نظری و پیشینه پژوهش

۲-۱- مقدمه

- به بخش هایی اشاره شود که در این فصل آورده شده است.

۲-۲- مبانی نظری پژوهش

۲-۳- مروری بر مطالعات انجام شده

- این بخش در دو زیرعنوان: پژوهش‌های داخل کشور و خارج از کشور سازماندهی شود.
- شامل مطالعات اصیل انجام شده مرتبط با موضوع باشد. این اطلاعات باید مورد نقد قرار گیرند نه اینکه صرفاً گزارش شوند.
- متن کامل مقاله نقد و بررسی شود و در صورت دسترسی نداشتن به مقاله، به چکیده آن اکتفا نشود.
- مطالب این بخش به شکل روایتی (موضوعی) و به ترتیب تاریخ از جدید به قدیم سازماندهی شوند.
- در توصیف هر مطالعه به نام خانوادگی نویسنده، سال انتشار، محل انجام، عنوان پژوهش، روش، جامعه، نمونه، ابزار و خلاصه ای از یافته ها اشاره شود.

۲-۴- مقایسه پژوهش‌های بررسی شده

- عنوان، روش شناسی (روش و نوع پژوهش، ابزار گردآوری داده و روش تحلیل داده) و یافته‌های کلیدی پژوهش‌های بررسی شده در قالب جدول زیر با هم مقایسه شوند.

رتبه	عنوان	روش شناسی پژوهش			یافته های کلیدی پژوهش
		روش پژوهش	نوع پژوهش	ابزار گردآوری داده	
۱					
۲					
۳					

۲-۵- چارچوب مفهومی پژوهش (اختیاری)

۲-۶- وجه تمایز پژوهش با سایر پژوهش های انجام شده

- با بررسی یکپارچه و نقادانه از مطالعات موجود و تئوری های مرتبط با پژوهش، منطقی قوی برای لزوم انجام مطالعه حاضر ارائه شود.
- دلیل تمایز پژوهش حاضر با پژوهش های انجام شده پیشین (بر اساس روش و نوع پژوهش، ابزار گردآوری داده و روش تحلیل داده ها) به وضوح تشریح شود.

فصل سوم: روش شناسی پژوهش

۳-۱- مقدمه

- به بخش هایی اشاره شود که در این فصل آورده شده است.

۳-۲- روش پژوهش

- علت انتخاب روش پژوهش بیان شده باشد.
- بر اساس اهداف پژوهش مشخص شده باشد.
- بر مبنای فرایند اجرای پژوهش انتخاب شود.
- بر اساس نتیجه پژوهش مشخص شده باشد (در صورت لزوم).
- امکان دسترسی به داده های پژوهش را فراهم ساخته باشد.

۳-۳- مراحل انجام پژوهش:

- اگر پژوهش یک مرحله ای است:
- ❖ اشاره شود "اهداف پژوهش با اجرای یک مرحله محقق می شود".
- ❖ نوع پژوهش مشخص شود.
- ❖ ارکان پژوهش (جامعه، نمونه (شامل حجم نمونه و روش نمونه گیری)، محیط، ابزار و روش گردآوری داده ها، روش تحلیل داده ها و متغیرها) و توضیحات مرتبط با آنها در ذیل عنوان هر رکن آورده شود.
- در صورتی که پژوهش بیش از یک مرحله دارد (برای دستیابی به اهداف پژوهش، انجام بیش از یک مرحله مستقل با روش شناسی های متفاوت ضرورت دارد):

^۱ در صورت ذکر نکردن چارچوب مفهومی، شماره وجه تمایز ۲-۵ خواهد بود.

❖ ذیل عنوان "مراحل انجام پژوهش"، تعداد مراحل پژوهش و عنوان هر مرحله آورده شود.

❖ عنوان هر مرحله دقیقاً با اهداف پژوهش مطابقت نداشته باشد.

❖ عنوان هر مرحله نمایانگر ماحصل و نتیجه آن مرحله باشد.

❖ هر مرحله شماره گذاری شده (مثال ۱-۳-۳، ۲-۳-۳ و ...) و به صورت عنوان جداگانه آورده شود.

❖ در ذیل عنوان شماره گذاری شده هر مرحله، به موارد زیر اشاره شود:

✓ آن مرحله برای دستیابی به کدام هدف یا اهداف پژوهش است.

✓ روش پژوهش آن مرحله مشخص چیست.

✓ ارکان پژوهش آن مرحله (جامعه، نمونه، شامل حجم نمونه و روش نمونه گیری)، محیط، ابزار و روش گردآوری داده ها، روش تحلیل داده ها و متغیرها) و توضیحات مرتبط با آنها در ذیل عنوان هر رکن نوشته شود.

✓ اگر آن مرحله در چند گام انجام شده است ذکر عناوین جداگانه برای ارکان پژوهش هر گام ضرورت ندارد. در اینصورت، در ذیل عنوان رکن مورد نظر، توضیحات مرتبط با هر گام در پاراگراف/پاراگراف های جداگانه با ذکر شماره آن گام آورده شود. به عنوان مثال:

• جامعه پژوهش در گام اول عبارت است از .....

• جامعه پژوهش در گام دوم شامل ....

۳-۴- جامعه پژوهش

- مشخصات جامعه پژوهش بطور کامل توصیف شود.

- تعداد اعضای جامعه، در صورت قابل تعیین بودن ذکر شود.

- این رکن در صورت لزوم استفاده از رکن "واحد های مورد مقایسه" کاربرد ندارد.

۳-۵- نمونه پژوهش (شامل حجم نمونه و روش نمونه گیری)

- معیارهای ورود اعضای نمونه به دقت معین شود.

- معیارهای خروج اعضای نمونه از پژوهش ذکر شود.

- نمونه ذکر شده حتی المقدور معرف کل جامعه پژوهش باشد (در غیر اینصورت ذکر دلیل الزامی است).

- روش نمونه گیری را نام برده و بطور کامل مراحل آن توضیح داده شود.

- روش محاسبه حجم نمونه ذکر شود.

- این رکن در صورت لزوم استفاده از رکن "واحد های مورد مقایسه" کاربرد ندارد.

▪ واحد های مورد مقایسه^۲

- در پژوهش هایی کاربرد دارد که هدف تعمیم نتایج بدست آمده از نمونه به جامعه نیست.
- در صورت استفاده از این رکن، ارکان جامعه و نمونه پژوهش کاربرد ندارد.
- واحد های مورد مقایسه از جمله کشور ها و سیستم های انتخاب شده نام برده شود.
- دلایل علمی و منطقی و معیار های قضاوت برای انتخاب واحد های مورد مقایسه شرح داده شود.

۳-۶- محیط انجام پژوهش

- به نهادها، سازمان ها یا مراکزی اشاره شود که برای گردآوری داده ها به آنها مراجعه شده است.
- علت انتخاب محیط انجام پژوهش به روشنی توضیح داده شود.
- حدود محیط پژوهش کاملا روشن و واضح باشد.

۳-۷- ابزار گردآوری داده ها

- نوع ابزار انتخاب شده ذکر شود. (پرسشنامه، چک لیست و موارد دیگر).
- علت انتخاب ابزار پژوهش به روشنی تشریح شود.
- ابزار گردآوری داده به طور کامل توصیف شود.
- ابزار انتخاب شده با نوع پژوهش هم خوانی داشته باشد.
- نحوه بررسی روایی و پایایی ابزار به طور کامل تشریح شود.
- ابزار گردآوری داده در پیوست پایان نامه آورده شود.

۳-۸- روش گردآوری داده ها

- روش گردآوری داده ها به طور واضح ذکر شود. (مشاهده، مصاحبه، مراجعه به محیط پژوهش، توزیع پرسشنامه و غیره)
- مراحل و جزئیات گردآوری داده ها توضیح داده شود.

۳-۹- روش تحلیل داده ها

- به روش تحلیل داده ها، آزمون های آماری و نام و نسخه نرم افزارهای مورد نیاز اشاره شود.
- علت انتخاب روش تحلیل داده ها و آزمون های مربوط به خوبی توضیح داده شود.

۳-۱۰- متغیرهای پژوهش

- بر اساس محتویات عنوان، اهداف و تعاریف عملیاتی مفاهیم و واژه ها تعیین شود.
- نوع، مقیاس سنجش، نقش آنها در پژوهش، واحد یا ابزار اندازه گیری هر متغیر مشخص شود.
- متغیرهای مراحل پژوهش در جداول جداگانه زیر هر مرحله آورده شود.

^۲ در صورت استفاده از این مورد شماره آن ۳-۴ خواهد بود و سایر موارد مثل محیط انجام پژوهش ۳-۵، ابزار گردآوری داده ها ۳-۶ و غیره با توجه به شماره این مورد شماره گذاری خواهد شد.

۳-۱۱- محدودیت‌های پژوهش

- محدودیت‌های پژوهش به روشنی توضیح داده شوند. منظور از محدودیت‌ها، مواردی است که به نوعی منجر می‌شود استفاده از نتایج پژوهش محدود گردد. به عبارت دیگر، وجود این محدودیت‌ها، تعمیم‌پذیری نتایج پژوهش را کاهش می‌دهد.
- پیشنهادهایی برای پژوهشگران دیگر ارائه گردد تا در صورت رعایت آنها، نتایج پژوهش آنها از تعمیم‌پذیری بالاتری برخوردار گردد.

۳-۱۲- ملاحظات اخلاقی پژوهش

- به موارد اخلاقی و اقدامات انجام شده در این خصوص اشاره شده باشد.
- در صورت نیاز به اخذ رضایت کتبی، فرم رضایت نامه در پیوست آورده شود.
- گواهی کمیته اخلاق در پیوست ارائه گردد.

فصل چهارم: یافته‌ها

۴-۱- مقدمه

- به بخش‌هایی اشاره شود که در این فصل آورده شده است.

۴-۲- یافته‌های پژوهش

- سازماندهی این بخش بر اساس اهداف و فرضیه‌های پژوهش باشد.
- خلاصه‌ای از داده‌های جمع‌آوری شده و جزئیات آماری داده‌ها آورده شود.
- جداول و نمودارهای مربوط به مشخصات نمونه‌ها آورده شوند.
- جداول مربوط به اهداف مختلف و فرضیه‌ها مشخص شوند و شماره جداول مربوط ذکر شوند.
- جداول باید دارای شماره و عنوان کامل باشند.
- شرح جداول باید خیلی خلاصه باشند و شامل نکات برجسته و مهم باشند. تمام اطلاعات مندرج در جدول نباید دوباره در قالب متن تکرار شوند.
- چنانچه جدول نیاز به شرح نداشته باشد می‌توان آن را شرح نداد.
- زیر جداول چنانچه نیاز به شرح دارد به موارد مهم با ذکر نتایج عددی (مثلاً درصد) اشاره شوند و از بکارگیری واژه‌هایی نظیر اکثریت و اقلیت بدون ذکر درصد‌های متناظر خودداری شود.
- توضیحات آزمون‌های آماری و نتایج حاصل از آنها زیر جدول مربوطه نوشته شوند.
- تصاویر، نمودارها و اشکال مانند جداول شماره و عنوان نیاز دارند که در زیر آنها آورده می‌شود.
- برای ارائه نتایج یکسان فقط از یکی از قالب‌های تصویر، شکل، جدول یا نمودار استفاده شود.

فصل پنجم: خلاصه یافته‌ها و بحث

۵-۱- مقدمه

- به بخش‌هایی اشاره شود که در این فصل آورده شده است.

۵-۲- خلاصه یافته ها و بحث

- این بخش بر اساس سوال ها و فرضیه های پژوهش سازماندهی می شود.
- خلاصه یافته ها در ارتباط با سؤال ها و فرضیه های پژوهش آورده می شوند. مشخصات توصیفی نمونه ها در اینجا بحث نمی شوند.
- هر سؤال جداگانه و با ذکر خلاصه یافته های مرتبط با آن مورد بحث قرار گیرد.
- هر فرضیه جداگانه و با ذکر خلاصه نتایج حاصل از آزمون های آماری مورد بحث قرار گیرد.
- فقط خلاصه یافته ها گزارش نمی شوند بلکه توسط پژوهشگر تعبیر و تفسیر نیز می شوند.
- از یافته های تحقیقات دیگران برای مقایسه یافته ها استفاده و به همخوانی داشتن یا نداشتن یافته ها با نتایج پژوهش های قبل اشاره شود.
- اگر محدودیتی در تعمیم نتایج نمونه به جامعه آماری وجود دارد یا احتیاطی در نتیجه گیری باید مورد نظر قرار گیرد در اینجا مطرح می شود.

۵-۳- نتیجه گیری

- در پایان تفسیر یافته های پژوهش، در یک پاراگراف نتیجه کلی استخراج شده از پژوهش ارائه می شود.

۵-۴- پیشنهادها بر اساس یافته های پژوهش

- براساس یافته های پژوهش، توصیه های اجرایی ارائه شود که در صورت رعایت و انجام آنها مشکل ذکر شده در بیان مسئله پژوهش کلا یا تا حدودی مرتفع می گردد.

۵-۵- پیشنهادها برای پژوهش های آتی

- برای انجام پژوهش های بعدی بر اساس یافته های پژوهش انجام شده، پیشنهادهایی ارائه گردد.

۵-۶- پیام/پیام های پژوهش (Message/s)

جدول ۵-۶: پیام های پژوهش

ردیف	پیام	مخاطبین	پیام رسان	فرآیند انتقال	ارزشیابی

پیام / پیام های پژوهش در قالب جدول فوق کامل شود. نکات یک الی پنج ذیل در تکمیل این جدول در نظر گرفته شود.

۱- پیام (Message) چه چیزی است؟

- بدیهی است ارائه داده ها و اطلاعات خام نمی تواند پیام پژوهش باشد. منظور از وجود پیام مشخص، ذکر نتایج حاصل از یافته های پژوهش به طور مشخص و شفاف و قابل درک و استفاده مخاطب است. پیام های حاصل از پژوهش ممکن است یکی از سه نوع زیر باشند:
- پیام نوع ۱: این پیام شامل اطلاعات دقیق، مشخص و ملموس می باشد. مثال اول: مصرف پیو گلیتازون (کاهش دهنده قند خون) به همراه اورلیستات منجر به مرگ سلول کبدی به میزان ۴۰ درصد در محیط کشت میشود.
- مثال دوم: خطر اقدام به خودکشی در افراد سیگاری سه برابر بیشتر نسبت به افراد غیر سیگاری است.

^۴ با توجه به تعداد جداول فصل ۵ مشخص می شود.

- پیام نوع ۲: یافته‌ها و نتیجه‌گیری‌هایی که به دلیل محدودیت‌های مطالعه یا نوع شواهد نمی‌تواند تصمیم‌گیری‌ها را مستقیماً هدایت کند اما می‌تواند در یک تبادل پویا بین محقق و مخاطب، مورد استفاده قرار گیرد.
مثال: ممکن است مصرف همزمان پیو گلیتازون و اورلیستات منجر به نارسایی کبدی شود.

- پیام نوع ۳: پیام حاصل از مجموعه شواهد که می‌تواند به صورت یک ایده قابل اجرا (Actionable Message) ارائه شود و توصیه‌های گوناگون، مشاوره یا اقدامات مستقیم را فراهم می‌کند و مربوط به تصمیم‌گیری یک مخاطب خاص می‌باشد و مشخص می‌نماید که چه کسی باید چه اقدامی انجام دهد و چه چیزهایی باید تغییر کند.

مثال اول: پس از بهبودی افسردگی، لازم است درمان دارویی با دوز مناسب به مدت حداقل ۳۶ ماه برای پیشگیری از عود بیماری ادامه یابد.

مثال دوم: بهبود نظام مند حمایت اجتماعی و پیوستگی گروهی در بین کارکنان باید توسط سازمان به عنوان یک عامل ارتقاء دهنده سلامت تسهیل گردد. برای توانمندسازی کارکنان لازم است از روش آموزشی یادگیری مبتنی بر مسئله (Problem-based Learning) استفاده شود.

- پدیده‌ی است تمام پژوهش‌ها کیفیت یکسان ندارند و هر نوع پیامی از تمام انواع پژوهش‌ها قابل استخراج نمی‌باشد. و در نظر گرفتن سطح شواهدی که حاصل شده بر اساس نوع پژوهش و کیفیت آن، قبل از ارائه پیام ضروری به نظر می‌رسد. به نظر می‌رسد که پیام نوع یک و دو می‌توانند از مطالعات توصیفی حاصل شوند، در حالی که پیام نوع سه اکثراً از روش‌های منجر به سنتز دانش مانند مرور نظام مند و کارآزمایی کنترل دار با حجم نمونه قابل قبول و هم‌گروهی، استخراج می‌شود.

۲- مخاطبین چه کسانی هستند (To Whom)؟ پیام به چه کسی (یا کسانی) باید منتقل شود؟

- برای تعیین مخاطب (یا مخاطبین) پیام، در نظر گرفتن نکات زیر ضروری است:
- پیام به چه کسی (یا کسانی) مربوط می‌گردد؟
- آگاهی از نتایج این پژوهش برای چه کسی (یا کسانی) مفید است؟
- چه کسی (یا کسانی) می‌تواند نتایج این تحقیق را در عمل به کار گیرد؟
- گروه مخاطب اعم از مردم و بیماران، مدیران و سیاستگذاران، ارائه‌کنندگان خدمات سلامت، پژوهشگران و سایر ذینفعان (مدیران صنعت، سازمانهای خارج از حوزه سلامت و ...) می‌باشند.

- مثال: مخاطبین پیام زیر چه کسانی می‌توانند باشند؟
"پس از بهبودی افسردگی، لازم است درمان دارویی با دوز مناسب به مدت حداقل ۳۶ ماه برای پیشگیری از عود بیماری ادامه یابد."

- مخاطبین:
- سیاستگذاران: وزارت بهداشت، سازمان نظام پزشکی، سازمان‌های بیمه‌گذار
- ارائه‌کنندگان خدمت: انجمن روانپزشکان، پزشکان عمومی و سایر پزشکان، پرستاران
- دریافت‌کنندگان خدمت: بیماران و خانواده‌ها، عموم مردم

۳- پیام رسان چه کسی است (By Whom)؟

- اصل مهم در اینجا اعتبار و حیثیت پیام رسان است. از طرفی میزان نفوذ پیام رسان روی مخاطب باید در نظر گرفته شود و ترجیحا از افراد تاثیرگذار استفاده گردد. نمونه هایی از پیام رسان برای پیام مطرح شده در شماره دو (مخاطبین) در جدول زیر عنوان شده اند:

پیام رسان	مخاطب
رئیس انجمن روانپزشکان، رئیس بورد روانپزشکان، مسئولین نظام پزشکی	سیاستگذاران
روانپزشکان پیش کسوت، پزشکان عمومی و سایر پزشکان، پرستاران، پژوهشگران	ارایه کنندگان خدمت
پزشکان، کارکنان مراکز بهداشتی و درمانی	دریافت کنندگان خدمت (بیماران و خانواده ها، عموم مردم)
رئیس اداره بیمه وزارت بهداشت، روانپزشک پیشکسوت، متخصص اقتصاد سلامت	سازمانهای بیمه گر

- البته لازم است پیام پژوهش برای گروه های متفاوت مخاطبین تعدیل و متناسب با نیاز آنها بیان شود.

۴- فرآیند انتقال چگونه است (How)؟ (فعال یا منفعل است؟)

امروزه اغلب صاحب نظران بر این باورند که فرآیند های غیر فعال تاثیر چندانی نداشته و فرآیندهایی که متضمن درگیر شدن افراد به صورت تعاملی باشند، ارجح هستند و تبادلات دوطرفه در درازمدت می تواند تغییرات فرهنگی مطلوبی ایجاد نماید. انتقال از طریق نشریات علمی و غیرعلمی و حتی در کنگره ها تعامل با مخاطب را دربرنمی گیرد و انتقال غیرفعال محسوب می شود. نمونه هایی از فرآیند انتقال برای پیام مطرح شده در شماره دو (مخاطبین) در جدول زیر عنوان شده اند:

فرآیند انتقال	مخاطب
حضور یا تهیه گزارش ۱ تا ۳ صفحه ای	سیاستگذاران
کارگاه، سمینار، بروشور، سخنرانی در مجامع علمی، سخنرانی در جلسات هفته ای یا ماهانه	ارایه کنندگان خدمت
بروشور، صدا و سیما، رسانه های عمومی و مطبوعاتی	دریافت کنندگان خدمت
تهیه گزارش تا ۳ صفحه ای، جلسه حضوری	سازمانهای بیمه گر

۵- ارزشیابی (Evaluation): این انتقال چه تاثیری خواهد داشت؟

- ارزیابی میزان موفقیت در انتقال دانش بستگی به میزان دستیابی به هدف مورد نظر دارد. در این خصوص «اهداف» زیر می‌توانند موضوع سنجش واقع شوند:
  - استقرار یک فرآیند
  - دسترسی به یک پیامد بینابینی مثل تغییر در میزان آگاهی، دانش و نگرش
  - دسترسی به یک پیامد عملی مثل تصمیم برای در پیش گرفتن یک عملکرد خاص
- تذکر: پیام باید به زبان مخاطب نگاشته شود مثلاً هنگامی که پیام برای عموم مردم است از به کارگیری لغات و عبارات تخصصی اجتناب نمود.

۶-۱- منابع و پیوست ها

۶-۱-۱- منابع

- به توضیحات قسمت ساختار پایان نامه صفحه ۵ همین راهنما رجوع شود.

۶-۱-۲- پیوست ها

- به توضیحات قسمت ساختار پایان نامه صفحه ۶ همین راهنما رجوع شود.

چکیده انگلیسی (Abstract)

- به توضیحات قسمت ساختار پایان نامه صفحه ۶ همین راهنما رجوع شود.

صفحه عنوان انگلیسی

- این صفحه بر اساس دستورالعمل های ارائه شده در صفحه ۶ این راهنما، تهیه و هنگام صفافی در بخش انتهایی کار قبل از خلاصه انگلیسی قرار گیرد.

پیوست الف: نمونه صفحه عنوان

لوگوی دانشگاه و عنوان
دانشکده مدیریت مطابق
شکل با فاصله ۲ و نیم سانتی
متر از بالای صفحه و وسط
چین قرار گیرد.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران

(دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی)

عنوان کامل پایان نامه طبق آخرین پروپوزال مصوبه شورای تحصیلات تکمیلی اینجا آورده شود

ارائه شده بعنوان بخشی از شرایط دریافت درجه ..... در رشته .....

این کلمات با فونت Blotus و اندازه ۱۴
بصورت Bold نوشته شود فاصله این کلمه
با سطر بالا ۲ سانتی متر باشد.

استاد (اساتید) راهنما

نام و نام خانوادگی استاد راهنمای اول

این کلمات با فونت Blotus و اندازه ۱۴ معمولی
نوشته شود فاصله این کلمه با عنوان پایان نامه ۲ سانتی
متر باشد.

نام و نام خانوادگی استاد راهنمای دوم (در صورت وجود)

استاد (اساتید) مشاور

نام و نام خانوادگی استاد مشاور اول

با فونت B Titr و سایز ۱۲ و بصورت
Bold با فاصله ۱ سانتی متر از سطر
بالایی ذکر شود. فاصله با نام بعدی
single باشد

نام و نام خانوادگی استاد مشاور دوم (در صورت وجود)

دانشجو

نام و نام خانوادگی دانشجو

با فونت B Lotus و سایز ۱۴ و بصورت
Bold با فاصله ۳ سانتی متر از سطر
بالایی ذکر شود.

ماه و سال دفاع

پیوست ب

تعمیرنامه اجتناب از سرقت ادبی

اینجانب ..... دانشجوی رشته ..... مقطع ..... به شماره دانشجویی ..... تایید می نماید که کلیه نتایج این پایان نامه، حاصل کار اینجانب و بدون هرگونه دخل و تصرف است. موارد نسخه برداری شده از آثار دیگران با ذکر کامل اطلاعات کتابشناختی آورده شده است. در صورت اثبات خلاف مندرجات فوق، به تشخیص دانشگاه مطابق با ضوابط و مقررات حاکم (قانون حمایت از حقوق مولفان و مصنفان و قانون ترجمه و تکثیر کتب و نشریات و آثار صوتی، ضوابط و مقررات آموزشی، پژوهشی و انضباطی ...) با اینجانب رفتار خواهد شد و حق هر گونه اعتراض در خصوص احقاق حقوق مکتسب و تشخیص و تعیین تخلف و مجازات را از خویش سلب می نماید. در ضمن، مسئولیت هرگونه پاسخگویی به اشخاص، اعم از حقیقی و حقوقی و مراجع ذی صلاح (اعم از اداری و قضایی)، برعهده اینجانب خواهد بود و دانشگاه هیچ مسئولیتی در این باره نخواهد داشت.

نام و نام خانوادگی دانشجو:

امضا و تاریخ:

پیوست پ

واگذاری حقوق معنوی پایان نامه

بدینوسیله اعلام می دارد که کلیه حقوق معنوی این پایان نامه و مطالب موجود در آن (همچنین کلیه محصولات سخت افزاری و نرم افزاری که استخراج، خریداری یا ساخته شده است) متعلق به دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی ایران و در اختیار استاد راهنما (اول) است. هرگونه توافق قبلی یا آتی بر خلاف این مالکیت با شخص حقیقی یا حقوقی سوم، بدون اجازه کتبی دانشگاه و استاد راهنما (که شرایط چنین توافقی را تعیین می نماید)، مجاز نمی باشد.

نسخه برداری (به هر روش) از متن کامل یا از مقالات، تنها با هماهنگی استاد راهنما (ی اول) و براساس دستورالعمل ارائه شده توسط کتابخانه مرکزی دانشگاه علوم پزشکی ایران امکان پذیر است. تکثیر نسخه های بیشتر از کپی های موجود، بدون اجازه کتبی استاد راهنما، امکان پذیر نیست. استفاده از پایان نامه در مقاله ها یا هر نوشته علمی دیگر، منوط به ذکر منبع و با رعایت ضوابط دانشگاه علوم پزشکی ایران می باشد.

همچنین متعهد می گردد کلیه مقالاتی که بعد از دفاع از پایان نامه از آن استخراج و منتشر خواهد شد با ذکر نام و وابستگی سازمانی استاد (اساتید) راهنما و مشاور (ین) باشد در غیر اینصورت هریک از اساتید حق خواهند داشت از انتشار مقاله جلوگیری نموده و اقامه دعوی نمایند. لازم به ذکر است، در صورت عدم انتشار مقاله ظرف مدت ۶ ماه از تاریخ دفاع، صرفاً استاد راهنما (اول) حق خواهد داشت تا نسبت به انتشار مقاله اقدام نماید. بدیهی است اتخاذ تصمیم در مورد ذکر و ترتیب اسامی در مقاله برعهده ایشان بوده و حق هیچگونه اعتراضی نسبت به درج نشدن نام خود در فهرست نویسندگان مقاله را نخواهم داشت.

نام و نام خانوادگی دانشجو:

امضا و تاریخ: